

PATRONI TORUŃSKICH ULIC

Antoni Antczak

Janina Bartkiewiczówna

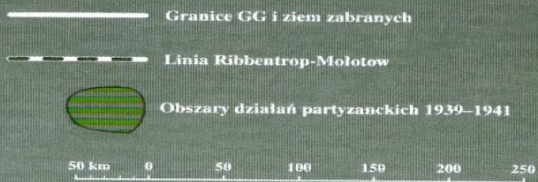
Jan Mohn

Kim byli ? Co warto o Nich wiedzieć ?

Ostatnie przesłanie Polskiego Państwa Podziemnego- TESTAMENT POLSKI WALCZĄCEJ

„ Gdy nad Europą i światem zawisła groźba tyranii totalistycznej naród polski pierwszy podjął bój z hitlerowskim imperializmem – przez miesiąc wiążąc jego siły w nierównym boju, zanim zaatakowany z tyłu przez Rosję sowiecką uległ przewadze, rozpoczynając ciernistą drogę emigracji i konspiracji”.

POLSKA POD DWIEMA OKUPACJAMI 1939–1941

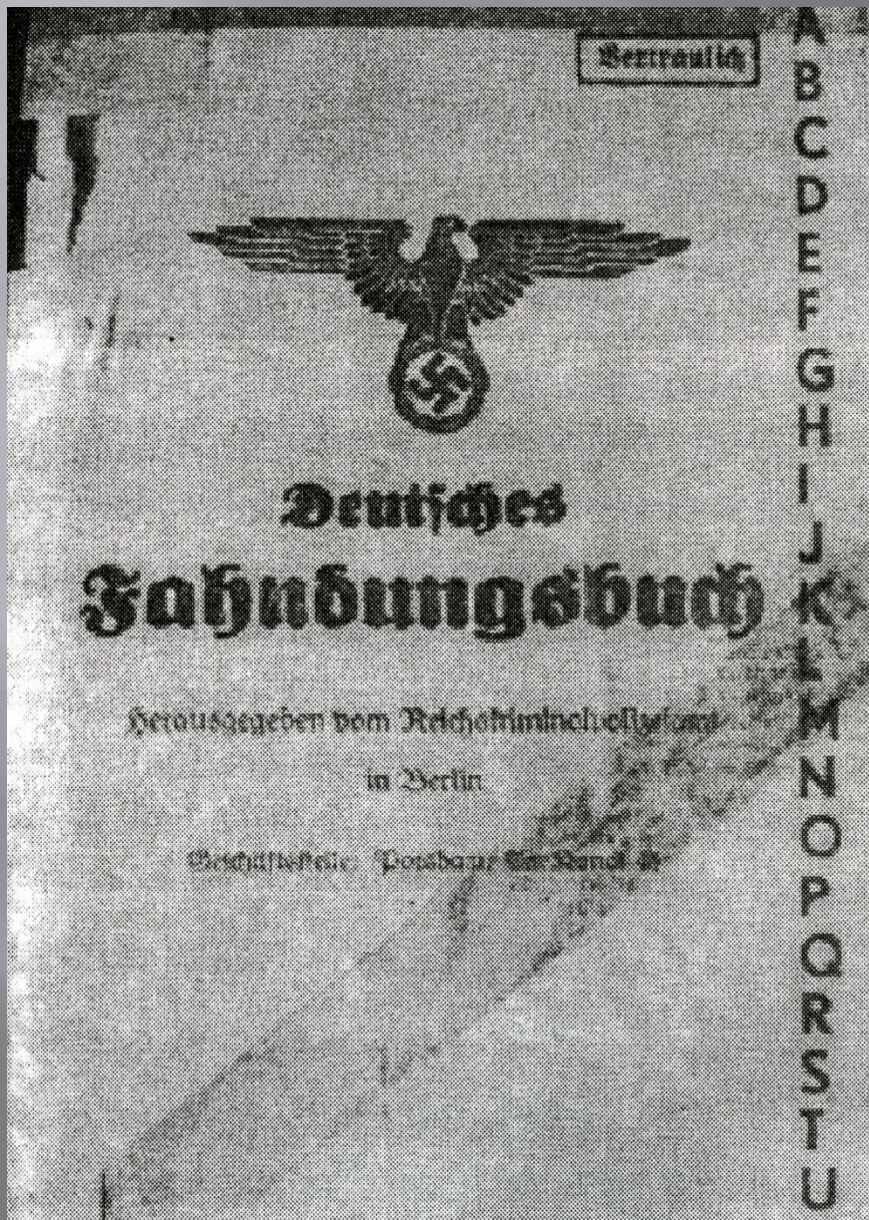

Oprac. mapy Wojciech Ciaplicki

Środki represji stosowane na ziemiach wcielonych do III Rzeszy

- ▣ wyniszczenie fizyczne przede wszystkim polskiej inteligencji (eksterminacja bezpośrednia),
- ▣ wysiedlanie ludności,
- ▣ osadnictwo niemieckie,
- ▣ wpisywanie na niemiecką listę narodowościową,
- ▣ niszczenie kultury polskiej,
- ▣ usuwanie zewnętrznych oznak polskości,
- ▣ wykorzystanie Polaków jako siły roboczej.

Strona tytułowa książki zawierającej nazwiska Polaków wytypowanych do aresztowania i likwidacji po wkroczeniu do Polski we wrześniu 1939 r.

Powstała przed agresją Niemiec na Polskę. Była uzupełniania o nowe nazwiska.

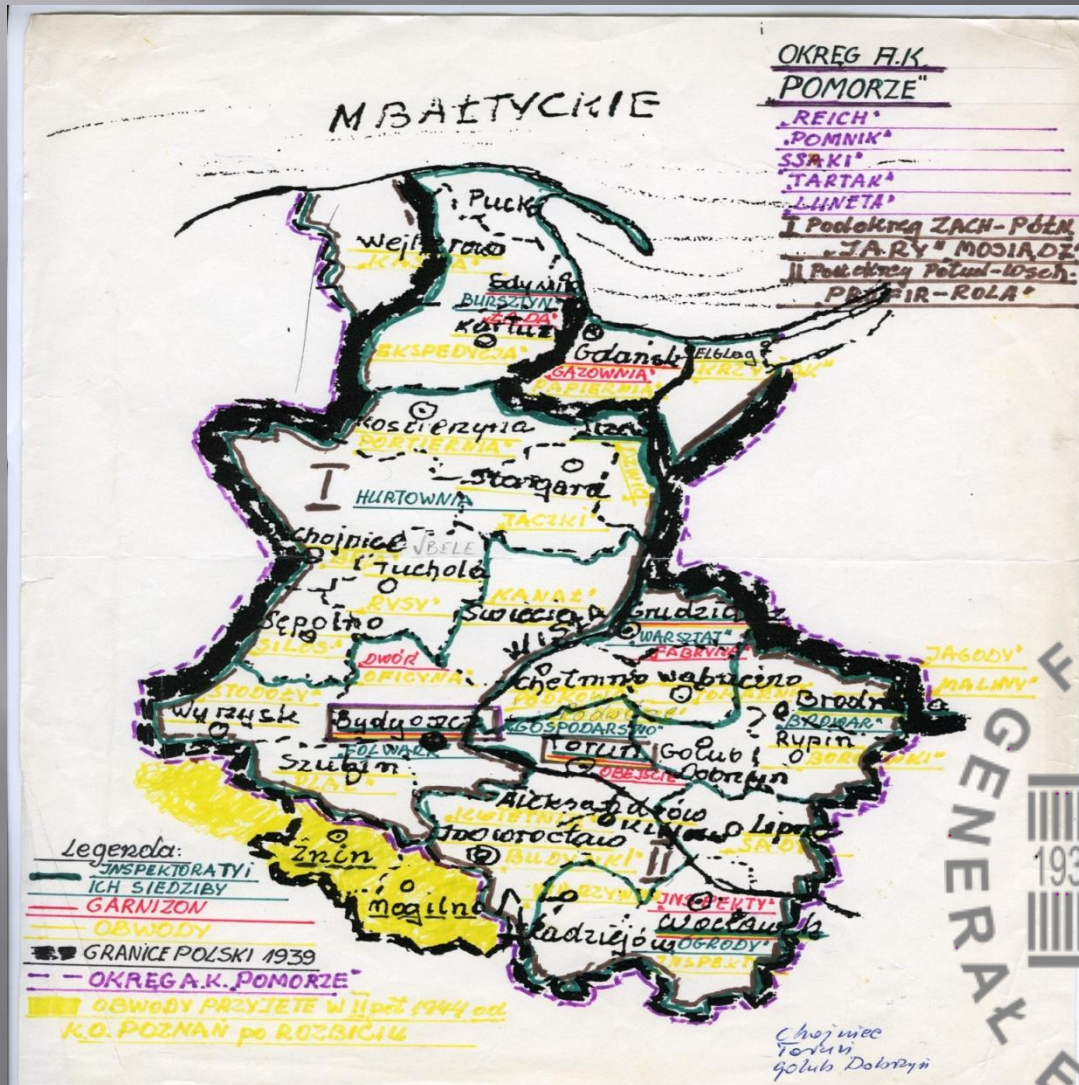
STRUKTURA TERYTORIALNA ZWZ-AK NA OBSZARZE II RP

Oprac. mapy Wojciech Czaplicki

FUNDACJA
GENERALA
1939
1945
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Mapka wykonana przez ucznia Okręg Pomorski ZWZ-AK

Antoni Antczak (1890- 1952)

ps. „Dyrektor”.

Działacz polityczny, społeczny i samorządowy; dziennikarz. Od XI 1939 r. zastępca kierownika pionu cywilnego organizacji „Grunwald”. Twórca władz cywilnych Polskiego Państwa Podziemnego na Pomorzu. Na początku 1941 r. został mianowany Okręgowym Delegatem Rządu RP na Kraj na Pomorzu konspiracyjny wojewoda pomorski.

Okręgowe Delegatury Rządu RP na Kraj

przedstawicielstwo Rządu RP na uchodźstwie działające na terenie okupowanej Polski. Jego celem było kierowanie Polskim Państwem Podziemnym, a od 6 sierpnia 1943 odtwarzanie administracji cywilnej na czas powojenny.

Proces Antoniego Antczaka przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Warszawie- marzec/kwiecień 1951 r.

Antoni Antczak został aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 31 VIII 1948 r. Był sądzony w pokazowym procesie od dn. 28 III do 31 IV 1951 r. w Warszawie pod zarzutem działalności antyrządowej w latach 1945 – 1948 pod kierownictwem rządu emigracyjnego, współpracy w czasie okupacji z gestapo w zwalczaniu komunistycznego ruchu oporu.

Wyrokiem Rejonowego Sądu Wojskowego w Warszawie z dn. 6 IV 1951 r. został skazany na 15 lat więzienia. Za podstawę wyroku przyjęto dekret o wymiarze kary dla zbrodniarzy wojennych.

Zmarł tragicznie – zamęczony 31 VIII 1952 r. we więzieniu we Wronkach. Oficjalnie orzeczono śmierć z powodu białaczki. Pośmiertnie, wyrokiem Sądu Najwyższego z dn. 20 III 1958 r. został uniewinniony z zarzutu współpracy z gestapo, postępowanie dotyczące Jego nielegalnej działalności umorzono. Spoczywa na Powązkach.

Janina Bartkiewiczówna (1912- 1975)

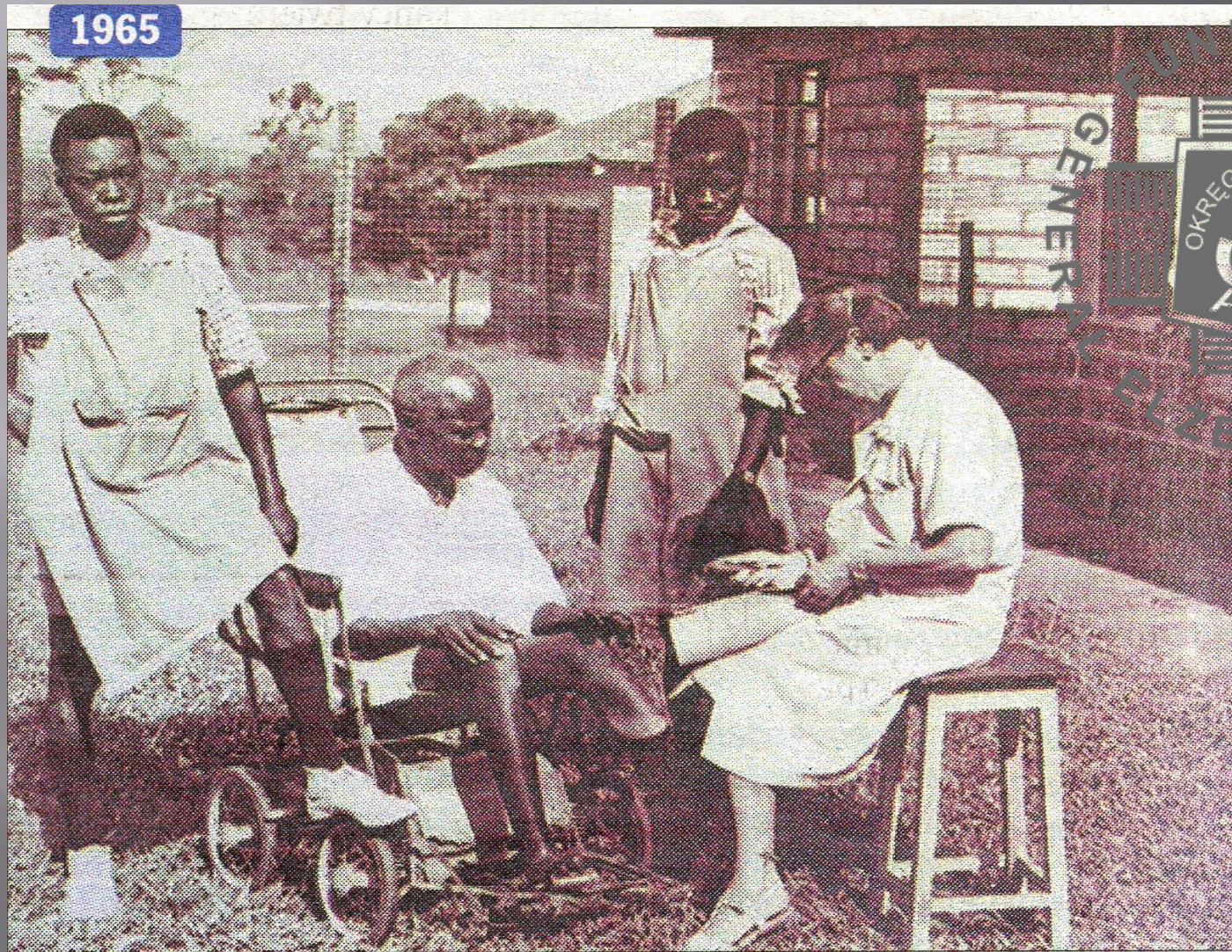
ps. „ Bartek”.

Przed II wojną światową zaangażowana w pracę wychowawczą i działalność charytatywną dla dzieci. Organizatorka żeglarstwa harcerskiego twórczyni i długoletnia komendantka Ośrodka Żeglarskiego w Funce.

W konspiracji członkini Tajnej Organizacji Wojskowej „ Gryf Pomorski” i AK w Toruniu. Opiekunka trędowatych w Afryce, współpracująca z dr Wandą Błęską „Matką Trędowatych.

W **1987 roku** Rada Miejska Torunia podjęła uchwałę o nazwaniu Jej nazwiskiem fragmentu ulicy w dzielnicy Koniuchy, gdzie prowadziła działalność wychowawczą i charytatywną,

Janina Bartkiewiczówna przy pracy „butologa” jak nazywali ją pacjenci

Zezwolenie dla Janiny Bartkiewiczówny na stały pobyt w Ugandzie

1975

The Republic of Uganda

CERTIFICATE NO. 008996

IM/ 34/065/64

1939

1945

Certificate of Residence

This is to Certify that

JANINA BARTKIEWICZ (MISS)

OF ST. FRANCIS LEPROSY CENTER, P.O. BOX 151, IGANCA

DAUGHTER OF FATHER BERNARD BARTKIEWICZ
SON OF MOTHER JOANNA BARTKIEWICZ

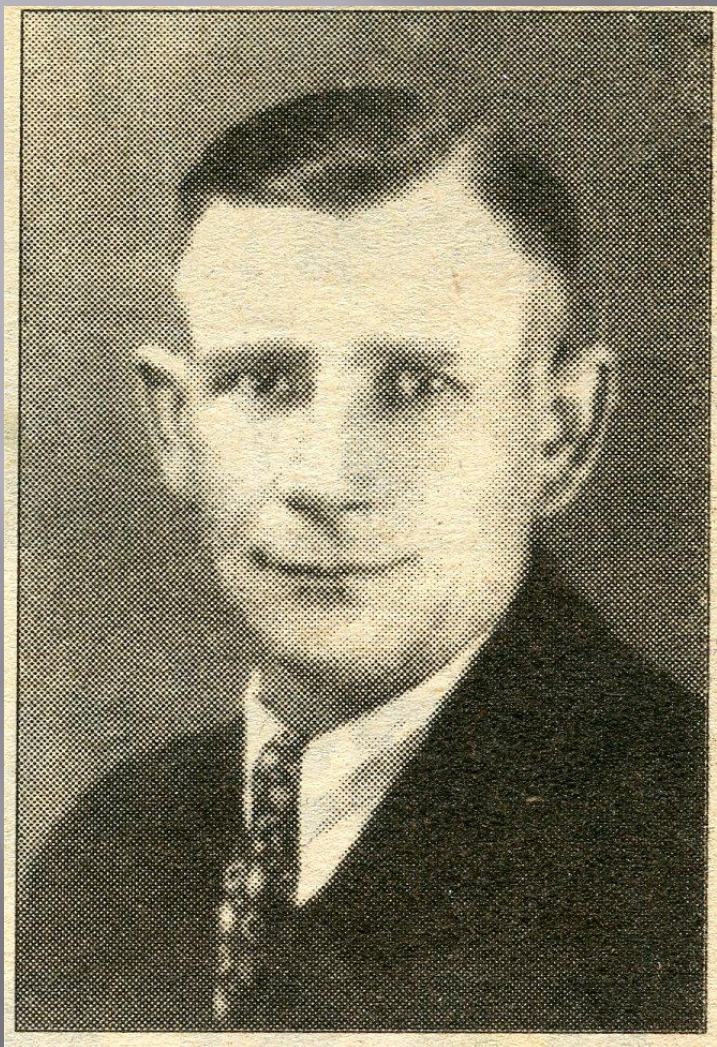

HAS BEEN GRANTED A CERTIFICATE OF RESIDENCE FOR LIFE
YEARS UNDER THE LAWS OF THE REPUBLIC OF UGANDA AS FROM THE
DATE OF THIS CERTIFICATE.

FUNDACJA
GENERAL
1939
1945
ZAWACKIEJ
BIETY

Jan Mohn (1898- 1945)

Uczestnik plebiscytu na Powiślu, żołnierz września 1939 r. Przypuszczalnie należał do Polskiej Armii Powstania w Toruniu.

Pracę palacza w więzieniu śledczym w Toruniu wykorzystywał do pomocy więźniom, za co został aresztowany 2 XI 1943 r. Został skazany na karę śmierci. Wyroku jednak nie wykonano. Został skierowany do obozu koncentracyjnego w Dachau.

Zmarł 18 V 1945 r., już po wyzwoleniu obozu. Uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Toruniu 18 III 1946 r. został patronem jednej z toruńskich ulic.

Poświadczenie
obywatelstwa
polskiego Jana
Mohna ze stycznia
1928 roku

Prezydent miasta Torunia.
Nr. dz. 1-1186-128

I/2/1
42 1

Poświadczenie Obywatelstwa.

Pan Jan Moha rosalski
w Gumnie urodzony dnia 4. marca roku 1898
w Gumnie powiatu Solun - stary
syn córki Siłwa i Bronisława z Barpielenskich
oraz jego żona Stanisława z Łowickich urodzona dnia 10. marca
roku 1902 w Gumnie — tudzież — jego — jej — ich dzieci:
1. Stanisława urodzona dnia 11. marca roku 1923 w Gumnie,
2. Stanisława " " 23. grudnia 1925 w Gumnie i
3. Siłwa " " 6. marca 1926 w Gumnie

5. _____ w _____
posiadają obywatelstwo Państwa Polskiego.
Poświadczenie to, zapisane w właściwym rejestrze pod l. b. 1421.
traci ważność po upływie trzech lat z dnia, wymienionego powyżej w dacie.

Toruń, dnia 16. stycznia 1928 r.

Prezydent.
[Signature]
(-) [Signature]

Pismo Polskiej Armii Powstania z 7 września 1943 roku

O d p i s

2

Rozk. Dzien. S. A. W.
nr. 1/43 pod lit. „S.”

Dowództwo Walki Cywilnej
Okręgu Pomorskiego.

O D Z I A C Z E N I E

Za oddane usługi Polskiej Armii Powstania, wyrazam Panu
M u h n o w i najwyższe uznanie, szczerze i nadal wiele hartu i nie-
złomności w dalszej owoconej i zaszczytnej pracy na chwałę Oj-
czyzny.

Centralny Komitet Wojsk.

/-/ nieczytelny

Komendant Główny

Dnia 7 września 1943r.

Prezentację przygotowano w oparciu o materiały
FUNDACJI GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

„ Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii
Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”
w Toruniu

Dziękuję za uwagę
Elżbieta Skerska